

Sygn. akt II UK 236/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku Z. K.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 października 2013 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 lipca 2012 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2012 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawcy Z. K. oraz organu rentowego - Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA w W. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 12 września 2011 r., zmieniającego częściowo decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA w W. z dnia 12 listopada 2009 r. w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego,

Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 24, poz. 145). Sąd pierwszej instancji uznał, że okres służby wnioskodawcy od dnia 1 października 1978 r. do dnia 23 marca 1981 r. (nauka w Wyższej Szkole [...] w L.) nie był służbą w organach bezpieczeństwa, a tym samym powinien być liczony po 2,6% podstawy wymiaru emerytury, gdyż nie stosował się do niego art. 15b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 8 poz. 67 ze zm.), oddalając odwołanie wnioskodawcy w pozostałym zakresie.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenia prawa materialnego - art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy), i niezastosowanie art. 15 przy ustalaniu wysokości emerytury policyjnej, poprzez niezgodne z prawem zaliczenie okresu służby wnioskodawcy w okresach od dnia 1 lutego 1974 r. do dnia 30 września 1978 r., oraz od dnia 24 marca 1981 r. do dnia 21 maja 1990 r. jako służby w strukturach Służby Bezpieczeństwa, uznając stanowiska pracy i jednostki organizacyjne, w których pełnił służbę wnioskodawca, za struktury SB. Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec błędnej wykładni art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeżeli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło

wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002, nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003, nr 18, poz. 437).

Natomiast w okolicznościach sprawy, uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do kwestionowania ustalonego stanu faktycznego sprawy, w którym służba wnioskodawcy w okresach od dnia 1 lutego 1974 r. do dnia 30 września 1978 r., oraz od dnia 24 marca 1981 r. do dnia 21 maja 1990 r. została na podstawie akt osobowych udostępnionych przez Instytut Pamięci Narodowej zaliczona do pracy w strukturach Służby Bezpieczeństwa.

W uchwale z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, (OSNP 2011, nr 15-16, poz. 210) Sąd Najwyższy przyjął, iż za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 emerytura – stosownie do art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy – wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru, co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia. Tym samym powoływanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na niejasność interpretacji omawianych przepisów wykazuje na oczywistą bezzasadność skargi, w której w istocie chodzi o utrzymanie dawnych, korzystnych uprawnień zaopatrzeniowych. Podkreślić należy, że art. 15b nie dotyczy co do zasady funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej (por. ustawę z dnia 31 stycznia 1959 r. o służbie funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, jednolity tekst: Dz.U. z 1973 r. Nr 23, poz. 136 ze zm. oraz ustawę z dnia 31 lipca 1985 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Dz.U. Nr 38, poz. 181 ze zm.), a jedynie funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa jako osób, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Samo pełnienie przez funkcjonariusza służby w wojewódzkiej, powiatowej

lub równorzędnej komendzie Milicji Obywatelskiej nie oznacza, że funkcjonariusz pozostający w stanie etatowym tej komendy był funkcjonariuszem Milicji Obywatelskiej. Jak wynika z ustawowej definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy lustracyjnej, organem bezpieczeństwa państwa w rozumieniu tej ustawy były - między innymi - instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

aw